

# УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ



## СИЛАБУС «Антикорупція та добročесність»



Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна циклу загальної підготовки
Код та назва спеціальності та спеціалізації (за наявності)	Рекомендована для всіх спеціальностей
Назва освітньої програми	Для всіх освітніх програм
Освітній ступінь	Перший (бакалаврський)
Обсяг дисципліни (кредитів ЄКТС)	4 кредити ЄКТС (120 академічних годин)
Терміни вивчення дисципліни	1 курс 3 чверть (2 семестр)
Назва кафедри, яка викладає дисципліну, абрєвіатурне позначення	Інтелектуальної власності та управління проєктами (ІВтаУП) <a href="https://nmetau.edu.ua/ua/mdiv/i2022">https://nmetau.edu.ua/ua/mdiv/i2022</a>
Мова викладання	українська



### Лектори:

Доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри

**Петренко Віталій Олександрович**

Кандидат економічних наук, доцент кафедри

**Фонарьова Тетяна Анатоліївна**

[petrenko\\_v@email.ua](mailto:petrenko_v@email.ua)

[fonarevat@ukr.net](mailto:fonarevat@ukr.net)

<https://nmetau.edu.ua/ua/mdiv/i2022/p-2/e2703>

ІПБТ УДУНТ, Проспект Науки, 4, кім 246

Телефон Петренко В.О. +380677103819

Телефон Фонарьової Т.А. +380684053522

Передумови вивчення	Не має
Мета навчальної дисципліни	сформувати розуміння поняття добročесності та добročесних стратегій поведінки, а також посприяти засвоєнню студентами практичних навичок, які допоможуть уникати корупції в повсякденному житті та діяти добročесно в складних, неоднозначних життєвих ситуаціях. Завдання дисципліни — ознайомити студентів з історичними витоками, сутністю понять «корупція» й «добročесність» та їх місцем в українському суспільстві; надати студентам цілісну систему знань про історію, сутність та складові корупції; сформувати розуміння важливості громадянського суспільства в запобіганні та протидії корупції; сформувати вміння знаходити та критично аналізувати інформацію; сформувати розуміння важливості медіа в запобіганні та протидії корупції; сформувати в студентів готовність долучатися до створення й забезпечення добročесного освітнього

	середовища та навчити використовувати на практиці основні інструменти залучення молоді до розбудови доброчесного суспільства
<b>Очікувані результати навчання</b>	<p>Основні знання та вміння, яких набуває студент після опанування цієї дисципліни.</p> <p><i>Основні знання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- поняття доброчесності й підходи до його визначення;</li> <li>- основні теорії походження корупції, її причини та наслідки;</li> <li>- вплив корупції на різні сфери життя;</li> <li>- роль громадянського суспільства в запобіганні та протидії корупції;</li> <li>- значення відповідальності ЗМІ та етичних аспектів створення, надання й споживання медіа;</li> <li>- важливість дотримання академічної культури;</li> <li>- права, обов'язки й можливості студентів та інше.</li> </ul> <p><i>Основні вміння:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- аналізувати проблеми, пов'язані з доброчесністю й корупцією в суспільному контексті, а також створювати та оцінювати шляхи їх вирішення;</li> <li>- передбачати, виявляти та аналізувати проблеми, що стосуються доброчесності у власному житті;</li> <li>- визнавати важливість доброчесності в розв'язанні проблем, із якими студенти зіткнуться в майбутньому;</li> <li>- оцінювати (аналізувати) економічне обґрунтування важливості доброчесності в суспільстві (як із погляду створення довготермінової цінності, так і з погляду захисту цінності);</li> <li>- використовувати на практиці основні інструменти участі молоді в розбудові доброчесного суспільства та інше.</li> </ul>
<b>Зміст дисципліни</b>	<p>Розділ 1. Історичні витоки корупції, причини її виникнення, види та наслідки.</p> <p>Розділ 2. Роль Держави та суспільства у боротьбі з корупцією.</p> <p>Розділ 3. Четверта влада: значення та місце медіа у боротьбі з корупцією.</p> <p>Розділ 4. Доброчесний бізнес та доброчесність в освіті.</p>
<b>Контрольні заходи та критерії оцінювання</b>	<p>Оцінювання модулів 1, 2, 3, 4 здійснюється за результатами виконання підсумкової контрольної роботи у тестовій формі за 100-бальною системою.</p> <p>Студентоцентрована, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Елементи дистанційного (online, електронного) навчання. Лекції, практичні заняття, індивідуальні заняття, самостійна робота з методичним забезпеченням дисципліни та ініціативна самостійна робота. Консультації.</p> <p>За дисципліною передбачені такі методи поточного оцінювання: усні опитування та коментарі викладача за його результатами, перевірка та обговорення завдань, виконаних на практичних заняттях, самооцінювання.</p> <p>Обов'язковою умовою для обчислення семестрової оцінки є наявність позитивних (не нижче 50 балів) оцінок з усіх розділів. Студенту, який не отримав позитивних оцінок з усіх розділів або отримав незадовільну оцінку, рішенням завідувача випускової кафедри може бути надана можливість повторної здачі контрольної роботи у вільний від навчання час. Студент, який отримав негативну оцінку вдруге, відраховується з університету.</p>
<b>Політика викладання</b>	<p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності.</p> <p>Порушенням академічної доброчесності вважається: академічний плагіат; самоплагіат; фабрикація; фальсифікація; списування тощо.</p>

	У разі виявлення порушення академічної доброчесності в практичних та / або контрольних роботах здобувачів вищої освіти такі роботи не допускаються до оцінювання.
<b>Засоби навчання</b>	Навчальний процес передбачає використання графічних та технічних засобів для проведення інтерактивних лекцій та практичних занять, а також програмного забезпечення для підтримки дистанційного навчання.
<b>Навчально-методичне забезпечення</b>	<p style="text-align: center;"><b>Основна література:</b></p> <p>1 Навчально-методичний комплекс дисципліни «Антикорупція та доброчесність» [Електронний ресурс] / Укл.: Офіс доброчесності НАЗК, Прозорі університети. Київ: НАЗК, 2024. 324 с.</p> <p>2 Доброчесність: поняття, складові та історія. Матеріали Офісу доброчесності НАЗК. <a href="https://nazk.gov.ua/uk/novyny/prozori-shkoly-i-prozori-universytety-ofis-dobrochesnosti-nazk-prezentuvav-proekty-dlya-osvityan-z-volyni/">https://nazk.gov.ua/uk/novyny/prozori-shkoly-i-prozori-universytety-ofis-dobrochesnosti-nazk-prezentuvav-proekty-dlya-osvityan-z-volyni/</a> (Дата звернення 06.09.2024р.)</p> <p>3 Управління Організації Об'єднаних Націй з наркотиків і злочинності. (2021). Модуль 1. Доброчесність та етика: вступ і концептуальна основа. <a href="https://www.unodc.org/documents/e4j/IntegrityEthics/E4J_Integrity_and_Ethics_Module_1_final_UKR.pdf">https://www.unodc.org/documents/e4j/IntegrityEthics/E4J_Integrity_and_Ethics_Module_1_final_UKR.pdf</a> (Дата звернення 06.09.2024р.)</p> <p>4 Тінізація економіки та інтелектуальної економіки як загроза національній безпеці країни та їх детінізація: монографія / О. Б. Бутнік-Сіверський, О. П. Петренко / за наук. редакцією д.е.н., проф. Бутнік-Сіверського О. Б. 2020. 108 с. <a href="http://ndiiv.org.ua/Files2/vydannia_2020/shadow_intellect_econom.pdf">http://ndiiv.org.ua/Files2/vydannia_2020/shadow_intellect_econom.pdf</a> (Дата звернення 06.09.2024р.)</p> <p>5 Фонарьова Т. А., Петренко В. О., Одинченко Т. М. Формування світогляду доброчесності та захист від недобросовісної конкуренції у студентів при викладанні дисциплін магістерського рівня навчання. «Захист від недобросовісної конкуренції в умовах євроінтеграції та цифрової трансформації»: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (31 травня 2024 р.). Київ : Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності НАПрН України. К., Інтерсервіс, 2024. 276 с.</p> <p>6 Посібник ОЕСР з публічної доброчесності, OECD Publishing, 2024. 253 с. Paris, <a href="https://doi.org/10.1787/5b2fe28c-uk">https://doi.org/10.1787/5b2fe28c-uk</a> (Дата звернення 06.09.2024р.)</p> <p>7 Гришук, М. (2020). Передумови виникнення та протидії корупції: історико-правові аспекти. Актуальні проблеми правознавства, 2(22). <a href="http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38751/1/%d0%93%d1%80%d0%b8%d1%89%d1%83%d0%ba.pdf">http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38751/1/%d0%93%d1%80%d0%b8%d1%89%d1%83%d0%ba.pdf</a> (Дата звернення 06.09.2024р.)</p> <p>8 Каленіченко, Л., &amp; Слинко, Д. (2022). Поняття, ознаки і види корупції. Право і безпека – Law and Safety, № 1(84). <a href="https://univd.edu.ua/science-issue/issue/5215">https://univd.edu.ua/science-issue/issue/5215</a> (Дата звернення 06.09.2024р.)</p> <p>9 Антологія «Дослідження корупції: теоретичні та концептуальні засади» Київ: ДУХ І ЛІТЕРА. <a href="https://acrec.org.ua/library/corruption-research-book/">https://acrec.org.ua/library/corruption-research-book/</a> (Дата звернення 06.09.2024р.)</p> <p>10 Сухарина М. (2017). Побутова корупція: що про неї думають українці. Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва. <a href="https://dif.org.ua/article/pobutova-koruptsiya-shcho-pro-nei-dumayut-ukraintsi">https://dif.org.ua/article/pobutova-koruptsiya-shcho-pro-nei-dumayut-ukraintsi</a> (Дата звернення 06.09.2024р.)</p> <p>11 Трепак, В. М. (2020). Інститути громадянського суспільства як суб'єкти протидії корупції в Україні. Вчені записки ТНУ імені ВІ Вернадського. Серія: юридичні науки, 31(70), 204-211. <a href="https://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/4_2020/35.pdf">https://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/4_2020/35.pdf</a> (Дата звернення 06.09.2024р.)</p> <p>12 Кікалішвілі, М. (2019). Роль мас-медіа у профілактиці корупційних злочинів. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. Спецвипуск, том 2. <a href="http://apnl.dnu.in.ua/tom2/23.pdf">http://apnl.dnu.in.ua/tom2/23.pdf</a> (Дата звернення 06.09.2024р.)</p> <p>13 Аналітичне дослідження «Антикорупційний уповноважений закладу вищої освіти» [PDF]. (2022). <a href="https://legalclinics.in.ua/wp-content/uploads/2022/05/Antykoruptsiy-nyy-upovnovazhenyy-zakladu-vyshhoi-osvity-analitychne.pdf">https://legalclinics.in.ua/wp-content/uploads/2022/05/Antykoruptsiy-nyy-upovnovazhenyy-zakladu-vyshhoi-osvity-analitychne.pdf</a> (Дата звернення 06.09.2024р.)</p>

14 Колесніков, А. (2019). Академічна доброчесність в українському освітньо-науковому просторі: проблеми та соціальні загрози. Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України, №24. <http://rarrpsu.wunu.edu.ua/index.php/rarrpsu/article/view/361> (Дата звернення 06.09.2024р.)

**Додаткова :**

1 Даль А. (2021). Система антикорупційних органів України. Протидія корупції: правове регулювання і практичний досвід: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/dc7a60eb-3b58-4535-b6ce-d2b6e90b0778/content> (Дата звернення 06.09.2024р.)

2 Гбур З. (2018). Бюрократична корупція як загроза національній безпеці. Інвестиції: практика та досвід, № 4. [http://www.investplan.com.ua/pdf/4\\_2018/31.pdf](http://www.investplan.com.ua/pdf/4_2018/31.pdf) (Дата звернення 06.09.2024р.)

3 «Твої права: те, що ти маєш знати» Навчальний посібник. Стан: EL&OL [https://stan.org.ua/wp-content/uploads/2018/01/stan\\_Tvoyi\\_prava.pdf](https://stan.org.ua/wp-content/uploads/2018/01/stan_Tvoyi_prava.pdf) (Дата звернення 06.09.2024р.)

**Основні нормативно-правові документи:**

1 Закон України «Про Вищий антикорупційний суд». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19#Text> (Дата звернення 06.09.2024р.)

2 Закон України «Про запобігання корупції». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/ed20141014#n24> (Дата звернення 06.09.2024р.)

3 Закон України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/772-19#Text> (Дата звернення 06.09.2024р.)

4 Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text> (Дата звернення 06.09.2024р.)

5 Наказ «Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Офісу Генерального прокурора». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0125905-20#Text> (Дата звернення 06.09.2024р.)

6 Указ Президента України «Про Національну раду з питань антикорупційної політики». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/808/2014#Text> (Дата звернення 06.09.2024р.)

7 Закон України «Про доступ до публічної інформації» (2011). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>. (Дата звернення 06.09.2024р.)

8 Закон України «Про вищу освіту». Редакція від 27.10.22. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (Дата звернення 06.09.2024р.)

9 Лист Міністерства освіти і науки України щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти. (2018). [https://zakononline.com.ua/documents/show/124272\\_124272](https://zakononline.com.ua/documents/show/124272_124272) (Дата звернення 06.09.2024р.)

10 Лист Міністерства освіти та науки України «Щодо діяльності органів студентського самоврядування» (2015). [https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v\\_427729-15#Text](https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v_427729-15#Text) (Дата звернення 06.09.2024р.)

11 European Commission. (2023). Комісія ухвалює пакет розширення на 2023 рік, рекомендує відкрити переговори з Україною та Молдовою, надати Грузії статус кандидата і відкрити переговори про вступ до БіГ після досягнення необхідного рівня відповідності. [https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/uk/ip\\_23\\_5633](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/uk/ip_23_5633) (Дата звернення 06.09.2024р.)

12 European Commission. (8.11.2023). Ukraine 2023 Report. [https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/document/download/bb61ea6d-dda6-4117-9347-a7191ecef3f\\_en?filename=SWD\\_2023\\_699%20Ukraine%20report.pdf](https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/document/download/bb61ea6d-dda6-4117-9347-a7191ecef3f_en?filename=SWD_2023_699%20Ukraine%20report.pdf) (Дата звернення 06.09.2024р.)

**Інтернет ресурси:**

1 Encyclopaedia Britannica. Corruption. <https://www.britannica.com/topic/corruption-law> (Дата звернення 06.09.2024р.)

2 Investopedia. Corruption: Its Meaning, Type, and Real-World Example.

	<p><a href="https://www.investopedia.com/terms/c/corruption.asp">https://www.investopedia.com/terms/c/corruption.asp</a> (Дата звернення 06.09.2024р.)</p> <p>3 The Conversation. From our ancestors to modern leaders, all do it: the story of corruption. <a href="https://theconversation.com/from-our-ancestors-to-modern-leaders-all-do-it-the-story-of-corruption-102164">https://theconversation.com/from-our-ancestors-to-modern-leaders-all-do-it-the-story-of-corruption-102164</a> (Дата звернення 06.09.2024р.)</p> <p>4 Transparency International. What is Corruption. <a href="https://www.transparency.org/en/what-is-corruption%20">https://www.transparency.org/en/what-is-corruption%20</a> (Дата звернення 06.09.2024р.)</p>
--	--